

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

Hultsfreds kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 9 oktober 2020
i mål nr 5397-19, se bilaga A

SAKEN

Ersättning enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för
asylsökande m.fl. (asylersättningsförordningen)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN

Migrationsverket yrkar att förvaltningsrättens dom ska upphävas och dess beslut fastställas.

Hultsfreds kommun anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Migrationsverket

Asylersättningsförordningen utfärdades under 2017, d.v.s. efter det att Sverige haft ett rekordhøgt antal asylsökande barn. Lagstiftaren ansåg av den anledningen att systemet behövde förenklas. Ett schabloniserat ersättningssystem bedömdes medföra att ersättningen till kommunerna i någon situation skulle komma att bli för hög och i en annan för låg, men att den i genomsnitt skulle täcka kommunens kostnader. Vidare höjdes schablonersättningen för att säkerställa att sådana kostnader som kommunerna tidigare behövt ansöka om särskilt istället skulle täckas av schablonersättningen. Migrationsverket har tolkat uttalandena, inte som att kommunen inte har rätt till ersättning för t.ex. lokalkostnader, utan som att sådana kostnader i större utsträckning istället ska kompenseras genom schablonersättningen. Att kostnader för skollokaler inte ingår i schablonbeloppet bör inte uppfattas som annat än att de asylsökande barnen och ungdomarna kan förväntas inrymmas i befintliga lokaler. Migrationsverket ifrågasätter om kostnader för bygglov, städning och lokaler alls kan ses som kostnader för skolgång, som kan ersättas utöver schablonersättningen.

Hultsfreds kommun

Asylmottagande är en statlig uppgift och kommunens merkostnader för bl.a. skolgång för asylsökande barn ska därför ersättas av staten. Asylersättningsförordningen syftar till att åstadkomma en sådan kostnadstäckning och ska därför tolkas mot den bakgrunden. Regeringens promemoria till asylersättningsförordningen, som Migrationsverket hänvisar till, avser dock endast ensamkommande barn och unga och berör inte alls den ersättning som är aktuell i målet.

Kommunen har som mest sökt ersättning för 159 elever vid ett och samma tillfälle. Att ordna skolgång för dessa på annat sätt och därtill till en lägre kostnad har inte varit möjligt utan det har varit helt nödvändigt att hyra moduler för att kommunen skulle kunna leva upp till de krav som ställs på lagstadgad skolgång. För att få en uppfattning om storleken på Hultsfreds kommuns kostnader har kommunen för olika tidsperioder beräknat genomsnittskostnaden per elev för skolmodulerna, alltså den totala kostnaden för samtliga hyrda skolmoduler delat med det totala antalet elever som omfattas av ersättningsbestämmelserna. Genomsnittskostnaden fjärde kvartalet 2017, då antalet elever var som störst och genomsnittskostnaden därmed som lägst, uppgick till 18 867 kr per elev, vilket motsvarar en årskostnad på drygt 75 000 kr per elev. Enligt kommunens uppfattning kan så höga kostnader omöjligen rymmas inom de schablonersättningar som kommunen erhållit.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vid tillämpning av den numera upphävda förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. har lokalkostnader ansetts kunna utgöra sådana extraordinära kostnader för utbildningsverksamhet som gett rätt till ersättning (se t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 2417–2418-05). Nu gällande asylersättningsförordning har dock en delvis

annorlunda lydelse. En första fråga i målet är om detta har medfört en förändring av rättsläget.

Regeringens promemoria av den 21 juni 2016 – ”Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga” – som föregick den nya asylersättningsförordningen, behandlar inte aktuell bestämmelse. Av promemorian framgår dock att några förändrade krav för kommunernas verksamhet inte är avsedd och att den kommunala finansieringsprincipen inte blir tillämplig. Den nya ordalydelsen i asylersättningsförordningen är inte heller sådan att den kan anses medföra någon avgörande skillnad mot vad som tidigare ansetts gälla i denna fråga. Det finns därmed inte något som ger stöd för att lagstiftaren avsett att prövningen av extraordinära kostnader enligt bestämmelsen ska vara mer inskränkt än tidigare eller att den nya lydelsen skulle medföra en annan innebörd (jfr Kammarrätten i Sundsvalls avgörande den 24 mars 2021, mål nr 1805–1807-20). Att regeringen i promemorian uttalade att systemet behövde förenklas eller att schablonersättningen i vissa fall skulle bli något högre medför inte någon annan bedömning. Kostnader för lokaler kan därför alltså utgöra extraordinära kostnader för utbildning. Kammarrätten noterar att sådana kostnader som städning av lokaler, vaktmästare och mobiltelefoner kan utgöra extraordinära kostnader (jfr Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 8 juli 2004, mål nr 3896-03).

Kammarrätten instämmer, mot denna bakgrund, i förvaltningsrättens bedömning att Migrationsverket saknat fog för att, på i beslutet angivna grunder, avslå kommunens ansökan. Vad Migrationsverket nu anför utgör inte skäl till annat ställningstagande. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Roger Gavelin
kammarrättsråd
ordförande

Hans-Olof Hallbäck
kammarrättsråd
referent

Axel Lagerstedt
tf. kammarrättsassessor

Louise Millqvist
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2020-10-09
Meddelad i LinköpingMål nr
5397-19**KLAGANDE**

Hultsfreds kommun

MOTPARTMigrationsverket
Statlig ersättning asylsökande 1**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Migrationsverkets beslut den 3 juni 2019, diariernr 7.3.3-2018-754

SAKEN

Ersättning enligt förordning (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl., asylersättningsförordningen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och återförvisar målet till Migrationsverket för fortsatt handläggning och nytt beslut i enlighet med skälen till denna dom.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Hultsfreds kommun ansökte om ersättning för extraordinära utbildningskostnader för lokaler och lokalvård m.m. med ett belopp om 708 637 kr för Råsebäcks förskola modul 69996 under perioden 1 oktober-31 december 2017. Migrationsverket har genom det överklagade beslutet avslagit ansökan med stöd av 5 § asylersättningsförordningen. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Lokalkostnader ersätts inte särskilt då asylsökande barn och elever förväntas inrymmas i ordinarie lokaler. Kommunen har inte heller styrkt att kostnaderna har en koppling till specifika individer, att kommunen är hemkommun eller att individerna som kostnaden rör omfattas av personkretsen.

Kommunen yrkar att den ska beviljas statlig ersättning enligt ansökan med

Dok.Id 451328

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se www.forvaltningsratten@linkoping.dom.se		måndag–fredag 08:00–16:00

708 637 kr. Till stöd för sin talan hänvisar kommunen till flera förarbetsutlåtanden och rättsfall samt åberopar en individförteckning över asylsökande elever.

Migrationsverket anser att överklagandet ska avslås och åberopar delar av dokumentet *Rättsligt ställningstagande angående ersättning enligt 5 § asylersättningsförfordningen för kostnader som inte är individknutna* (SR 11/2019).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Asylersättningsförfordningen trädde i kraft den 1 juli 2017 och den tidigare asylersättningsförfordningen (förfordning [2002:1118] om statlig ersättning för asylsökande m.fl.) upphävdes samma dag. Den nya och nu tillämpliga asylersättningsförfordningen infördes i samband med att ersättningssystemet för statlig ersättning uppdaterades. Syftet med det nya ersättningssystemet var bland annat att förenkla regelverket och att minska den administrativa bördan genom ersättning baserad på schabloner (se *Ett nytt ersättningssystem för mottagande av ensamkommande barn och unga* (Promemoria 2016-06-21).

Enligt 3 § asylersättningsförfordningen har en kommun eller region rätt till ersättning för kostnader för utbildning för

1. barn som avses i 1 § första stycket samt 8 § andra och tredje styckena lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., utom i fall som avses i tredje stycket, och
2. barn som vistas här enligt ett beslut om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716).

Ersättning får betalas ut för barn som vistas på en mottagningsenhet eller i en kommun och som enligt 29 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 skollagen (2010:800) ska anses som bosatta här vid tillämpningen av nämnda lag och därför har rätt till utbildning enligt den lagen. Rätt till ersättning enligt första stycket 1 finns inte för barn som bor hos en vårdnadshavare som har uppehållstillstånd utom i fall då vårdnadshavaren omfattas av 8 § andra och tredje styckena lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

Av 4 § framgår att en schablonersättning betalas ut baserat på skolform per elev och år samt att för ett barn i förskola eller en elev som inte genomgår en utbildning under ett helt år betalas ersättning ut med ett belopp som för varje påbörjad fyraveckorsperiod uppgår till en tiondel av det belopp som anges i första stycket.

Enligt 5 § får utöver schablonersättning enligt 4 §, efter särskild prövning, ersättning betalas ut till en kommun eller en region för extra kostnader för ett barn i förskola eller för en elev med behov av särskilt stöd och för andra extraordinära kostnader för sådan utbildning.

Av 22 § följer att kommuner och regioner är skyldiga att lämna de uppgifter som krävs till Migrationsverket för att deras rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen ska kunna bedömas.

I förarbetena till bestämmelserna om statlig ersättning för asylsökande barns skolgång anges bland annat följande. Regeringen grundar sina bedömningar om schablonersättningar på marginalkostnadsberäkningar. Antalet asylsökande barn och ungdomar utgör en relativt liten grupp av det totala antalet barn i skolan och kan därmed förväntas medföra endast mindre volymökningar som beräknas inrymmas inom befintliga lokaler. De föreslagna schablonersättningarna förväntas täcka de totala kostnaderna med undantag av kostnader för skollokaler (prop. 2000/01:115 s. 24).

Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2007 ref. 14 anfört bland annat följande. Asylmottagande är en statlig uppgift. Åläggandet för kommunerna att svara för asylsökande barns skolgång har därför inte reglerats enligt den s.k. kommunala självfinansieringsprincipen. I stället skall staten ersätta kommunerna för de merkostnader som dessa barns skolgång medför. Enligt nämnda förarbeten (prop. 2000/01:115) är schablonbeloppet för skolbarn också tänkt att täcka de totala kostnaderna för dessa barn med undantag för kostnader för skollokaler. Den i målet aktuella kostnaden, för skolskjuts kopplat till ett särskolebarn, var enligt domstolens mening en följd av asylmottagande och kunde inte såsom i fråga om kostnader för i kommunen boende särskolebarn anses som en kostnad som kommunen regelmässigt har att räkna med. Mot bakgrund av bland annat att kommunen haft en kostnad för skolskjuts som inte täcktes av schablonbeloppet ansåg domstolen att kostnaden utgjorde en extraordinär kostnad för skolverksamhet för vilken kommunen har rätt till ersättning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Inledning

Frågan i målet är om Migrationsverket haft fog för sitt beslut att avslå kommunens ansökan om extraordinära kostnader för skollokaler och lokalvård m.m. på grunderna att lokalkostnader inte ersätts särskilt och att kommunen inte styrkt att kostnaderna har en koppling till specifika individer, att kommunen är hemkommun eller att individerna som kostnaden rör omfattas av personkretsen.

Praxis saknas för hur bestämmelsen i 5 § ska tillämpas i dess nu aktuella lydelse och förvaltningsrätternas avgöranden gällande bestämmelsen visar att domstolarna har tolkat bestämmelsen olika (jfr till exempel Förvaltningsrät-

ten i Umeås dom den 29 november 2019 i mål nr 1462-19 och Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 26 mars 2020 i mål nr 6938-19).

Lokalkostnader

Migrationsverket har i skälen till det överklagade beslutet med hänvisning till prop. 2000/01:1115 angett att lokalkostnader för asylsökande barn och elever inte ersätts särskilt då barnen och eleverna förväntas inrymmas i ordinarie lokaler. Migrationsverket menar vidare att den ändrade lydelsen i 5 § asylersättningsförordningen medför att det inte längre går att bevilja ersättning för strukturella merkostnader. Av det rättsliga ställningstagandet som Migrationsverket åberopat framgår bland annat att lokalkostnader för asylsökande barn inte omfattas av schablonersättningen och att lokalkostnader inte ska ersättas särskilt i normalfallet. Enligt kommunen har Migrationsverket anvisat ett stort antal asylsökande barn till kommunen, vilket medfört att antalet elever i kommunen har ökat kraftigt. Kommunen har därför tvingats hyra in och ställa upp en separat modul (Råsebacken förskola modul 69996) som komplement till Stålhagens förskolas befintliga lokaler. Den situationen som beskrivs i propositionen att de asylsökande inryms i befintliga lokaler överensstämmer alltså inte med den faktiska situationen i kommunen.

Enligt den tidigare asylersättningsförordningen har ersättning kunnat utgå för extraordinära kostnader för lokaler och lokalvård (se till exempel Kammarrätten i Stockholms dom den 10 oktober 2005 i mål nr 2417-2418-05). Att syftet med den nu gällande asylersättningsförordning skulle vara att ersättning i denna del inskränks framgår inte av den bakomliggande promemorian (se Promemoria 2016-06-21). Förarbetsuttalandet i nämnda proposition kan inte enligt förvaltningsrättens mening läsas på så sätt som Migrationsverket gjort gällande i det överklagade beslutet. Omständigheten att kostnaden för skollokaler inte ingår i schablonersättningen bör inte uppfattas som en kostnadsfördelning mellan stat och kommun, utan bör istället ses

som en följd av att asylsökande elever enligt propositionen förväntas kunna inrymmas i befintliga lokaler (Kammarrätten i Göteborgs dom den 8 juli 2004 i mål nr 3896-03). Eftersom kostnaden för extra skollokaler inte kunnat förutses vid tidpunkten för uttalandena i propositionen bedömer förvaltningsrätten därför att de i målet aktuella kostnaderna för skollokaler och lokalvård m.m. får anses utgöra en extraordinär kostnad som kan ersättas i enlighet med tidigare. Att ordalydelsen i bestämmelsen i 5 § asylersättningsförordningen ändrats från utbildningsverksamhet till sådan utbildning medför ingen annan bedömning. Migrationsverket har alltså inte haft fog för sitt beslut att avslå kommunens ansökan på den grunden att lokalkostnader inte ersätts särskilt.

Kostnadens koppling till specifika individer

Migrationsverket menar att omständigheten att barn och elev i 5 § asylersättningsförordningen nu benämns i bestämd singular form med hänvisning tillbaka för andra extraordinära kostnader för sådan utbildning, innebär att bestämmelsen inte längre ger utrymme för att bevilja ersättning för strukturella merkostnader eller kostnader för utbildningsverksamhet som inte kopplas till ett enskilt barn eller individ. Detta är även vad som görs gällande i det åberopade rättsliga ställningstagandet. Av ställningstagandet framgår även att bestämmelsen språkligt har harmoniserats med skollagens (2010:800) bestämmelser och att den påminner om regleringen där i om bland annat tilläggsbelopp till friskolor. Prövningen bör därför enligt vad som i huvudsak görs gällande i ställningstagandet ske på samma sätt som för tilläggsbelopp. Även om kommunen lämnat uppgifter i form av individförteckningar har kommunen inte enligt Migrationsverket specificerat på vilket sätt de kostnader man ansöker om ersättning för kan kopplas till någon eller några av dessa samt varför kostnaderna inte täcks av schablonersättningen.

Kommunen har anfört att det av praxis följer att kostnader inte behöver specificeras på individnivå med hänvisning till Kammarrätten i Stockholms dom den 3 oktober 2019 i mål nr 8529-18, 8529-18 och 8530-18. Kommunen har därtill lämnat in en individförteckning över asylsökande elever som enligt kommunen inte kunnat inrymmas i befintliga skollokaler. Hade det inte varit för individerna hade någon modul inte behövt bekostas enligt kommunen. Om kostnaden måste preciseras på enskild elev anser kommunen att den samlade kostnaden för lokaler enligt ansökan kan delas på antalet elever.

Av ordalydelsen i 5 § ersättningsförordningen följer att ersättning får betalas ut för extraordinära kostnader för sådan utbildning som avses för ett barn i förskola eller för en elev med behov av särskilt stöd. Såsom bestämmelsen utformas kan alltså ersättning för till exempel lokaler (extraordinära kostnader) betalas ut för ett barn i förskola eller för en elev med behov av särskilt stöd. Även om det inte framgår av den bakomliggande promemorian (Promemoria 2016-06-21) att bedömningen ska göras på något annat sätt än tidigare, medför ordalydelsen att bedömningen av andra extraordinära kostnader utgår från och knyts till ett barn eller en elev.

I det av kommunen hänvisade avgörandet i denna del framgår i huvudsak att även om det förutsätts att kostnaden är hänförlig till en person i personkretsen som omfattas av asylerättningsförordningen, medför inte det i sig att kommunen måste specificera varje kostnad på individnivå. Att prövningen vidare bör göras på samma sätt som för tilläggsbelopp enligt skollagen, och därmed vara individuellt bestämd utifrån barnets eller elevens behov, framgår inte heller av nu aktuell bestämmelse. Beaktat syftet med det nya ersättningssystemet bör inte heller en sådan enskild bedömning, utifrån var och en av eleverna, vara nödvändig i fråga om kostnader för skollokaler uppkomna till följd av antalet asylsökande elever. Innebörden av att prövningen

behöver utgå från och knytas till ett barn eller en elev bör enligt förvaltningsrättens mening i nu aktuellt fall inte kräva att kommunen specificerar kostnaden på individnivå, utan medför istället att kommunen bör kunna hänföra den samlade kostnaden till specifika barn eller elever.

Skäl för att ifrågasätta kommunens uppgift att de asylsökande eleverna i individförteckningen har medfört att kommunen ådragit sig en extraordinär kostnad för lokaler saknas. För var och en av eleverna i individförteckningen finns såväl personuppgifter som dossiernummer. Enligt förvaltningsrättens bedömning har kommunen därmed visat att den haft en samlad kostnad för skollokaler under sökt period som kan hänföras till specifika elever. Kostnader för skollokaler omfattas uttryckligen inte av schablonersättning och det är därför inte relevant att begära att kommunen skulle redovisa varför sådana kostnader inte täcks av den ersättningen. Migrationsverket har mot denna bakgrund inte haft fog för att avslå ansökan på den grunden att kommunen inte har visat att kostnaderna har en koppling till specifika individer.

Hemkommun och personkrets

Kommunen har anfört att eleverna i individförteckningen var bosatta och inskrivna i skola i kommunen under sökt period. Kommunen menar även att Migrationsverket har betalt ut schablonersättning enligt 4 § asylersättningsförordningen för eleverna och att Migrationsverket därmed redan prövat frågan om de tillhör personkretsen. Enligt kommunen ska eleverna i individförteckningen därför anses omfattas av personkretsen och ha kommunen som hemkommun. Migrationsverket har anfört att någon bedömning av om eleverna i individförteckning uppfyller kraven i denna del inte har gjorts, eftersom kommunen inte specificerat på vilket sätt sökt kostnad kan kopplas till eleverna. Även om individförteckningen lämnats in först i samband med överklagandet ankommer det på Migrationsverket att pröva frågorna i denna

del som första instans. Eftersom det saknas en sådan prövning har Migrationsverket därför inte haft fog för sitt beslut att avslå ansökan i denna del.

Slutsatser

Sammanfattningsvis kan förvaltningsrätten konstatera att Migrationsverket inte haft fog för sitt beslut att avslå kommunens ansökan. Det saknas därtill en fullständig prövning utifrån den individförteckning som kommunen lämnat in. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och målet återförvisas till Migrationsverket för fortsatt handläggning och nytt beslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Tomas Fredén
Rådman

Nämndemännen Birgitta Larsson, Jens Lindell och Maria Lundmark har deltagit i avgörandet.

Föredragande jurist har varit Jacob Nilsson.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.